خبر

واردات ۳/۲ میلیارد دلاری کالای چینی طی شش ماهه ۲۰۱۱

■ **ایسنا:** در شش ماهه نخست سال ۲۰۱۱ میلادی، امارات متحده عربی با سهم وزنی ۴۱/۳۶ درصد و سهم ارزشی ۳۲/۲۵ درصد اصلی‌ترین کشور مبدا واردات به کشورمان بوده است. چین با ۸/۱۴ درصد سهم وزنی و ۱۰/۹۸ درصد سهم ارزشی و آلمان با ۴/۷۳ درصد سهم وزنی و ۷/۹۵درصد سهم ارزشی در رتبه‌های بعدی قرار دارند. طی شش ماهه نخست سال ۲۰۱۱ میلادی، هفت هزار و ۹۴۶ هزار تن کالا به ارزش ۹ هزار و ۵۷۵ میلیون دلار از امارات متحده عربی به کشور وارد شده است در حالی که طی مدت مشابه سال ۲۰۱۰ میلادی میزان واردات ۹ هزار و ۲۹ هزار تن به ارزش ۱۰ هزار و ۸۲۹ میلیون دلار بوده که ۱۱/۹۹ درصد به لحاظ وزنی و ۱۱/۵۸ درصد به لحاظ ارزشی کاهش داشته است. میزان واردات از کشور چین که در شش ماهه نخست سال ۲۰۱۰ میلادی یک هزار و ۳۴۸ هزار تن به ارزش دو هزار و ۵۷۵ میلیون دلار بوده طی شش ماهه نخست سال ۲۰۱۱ میلادی به رقم یک هزار و ۵۶۴ هزار تن به ارزش سه هزار و ۲۶۰ میلیون دلار رسیده است و نشان‌دهنده افزایش ۱۵/۹۹ درصدی به لحاظ وزنی و افزایش ۲۶/۶۴ درصدی به لحاظ ارزشی است. همچنین در حالی که میزان واردات از کشور آلمان طی شش ماهه نخست سال ۲۰۱۰ میلادی یک هزار و ۳۹ هزار تن کالا به ارزش دو هزار و ۲۶۶ میلیون دلار بوده است، این رقم طی شش ماهه نخست سال ۲۰۱۱ میلادی به ۹۰۹ هزار تن کالا به ارزش دو هزار و ۳۵۹ میلیون دلار رسیده که ۱۲/۵۳ درصد کاهش به لحاظ وزنی و ۴/۱۲درصد افزایش به لحاظ ارزشی را به دنبال داشته است.

وزیر اقتصاد:

مصوبه‌ای برای افزایش یارانه‌نقدی به ۶۰ هزار تومان نداریم

■ **فارس:** وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: تاکنون مصوبه‌ای در دولت برای افزایش یارانه نقدی به ۶۰ هزار تومان نداریم و در صورت مصوبه جدید برای اجرای فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها مکانیسم اجرایی آن نیز تعیین خواهد شد. شمس‌الدین حسینی در پاسخ به این سوال که شنیده شد، فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها در نیمه دوم سال اجرا خواهد شد و یارانه نقدی نیز به ۶۰ هزار تومان افزایش خواهد یافت، گفت: مصوبه‌ای در دولت برای اجرای فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها و افزایش یارانه نقدی به ۶۰ هزار تومان نداشتیم. وی گفت: در صورت تصویب اجرای فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها در سال‌جاری مکانیسم اجرایی آن نیز تعیین و اعلام خواهد شد. یکی از مقامات ارشد دولت به‌تازگی از اجرای فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها در نیمه دوم امسال و افزایش میزان یارانه نقدی به ۶۰ هزار تومان برای هر نفر خبر داده است. پیگیری خبرنگار فارس از مسوولان مرتبط با این موضوع در دولت از جمله فرزین دبیر ستاد هدفمندی یارانه‌ها و مرادی مدیرعامل سازمان هدفمندی یارانه‌ها به نتیجه نرسید و تماس‌های تلفنی فارس با این دو مقام مسوول بی‌پاسخ ماند. در این رابطه محمود بهمنی رییس کل بانک مرکزی در پاسخ به این سوال که: «آیا این مساله را تایید می‌کنید یا خیر؟»، گفت: افزایش یارانه به ۶۰ هزار تومان در دولت مطرح نشده است و من هم چیزی نشنیده‌ام.

تشکیل کمیته ۴ جانبه برای بررسی کارشناسی نرخ دیه

■ **وزیر اقتصاد گفت:** برای تحقق نتایج مطلوب در زمینه نرخ دیه کمیته‌ای با حضور نمایندگان مجلس، صنعت بیمه، هیات دولت و قوه قضاییه تشکیل شده تا جمع‌بندی‌های لازم در این خصوص انجام شود. حسینی با اشاره به اینکه نرخ بیمه شخص ثالث مبتنی بر نرخ دیه است، اظهار داشت: در حال حاضر صنعت بیمه با اعلام افزایش صددرصدی نرخ دیه و تاثیر آن بر حق بیمه‌ها مواجهه شده، البته این نرخ هنوز در مراحل اعلام قرار داشته و اجرایی نشده است. وی در ادامه افزود: از زمان اعلام این نرخ مسوولان بیمه مرکزی و وزارت اقتصاد جوانب اجرای نرخ مذکور را تبیین و بررسی لازم را در دستور کار خود قرار داده‌اند. حسینی تصریح کرد: برای تحقق نتایج مطلوب در این رابطه کمیته‌ای با حضور نمایندگان مجلس، صنعت بیمه، هیات دولت و قوه قضاییه تشکیل شده تا جمع‌بندی‌های لازم در این خصوص انجام شود البته یکی از نکات بارز این جلسات تاکید بر عدم عملیاتی و اجرای شدن افزایش یک‌باره نرخ دیه است. به گفته وی در جلسات مذکور تصمیماتی بر تعدیل این نرخ نیز گرفته شده است. وزیر امور اقتصاد و دارایی ادامه داد: البته براساس اظهارات سخنگوی قوه قضاییه قرار بر برخوردی دوگانه در رابطه با اجرای نرخ دیه ۹۰ میلیون تومانی نیز مطرح است به این صورت که ۶۵ میلیون تومان را شرکت‌های بیمه مطابق تعهدات خود پرداخت و مابقی را مردم یا نهادهای دیگر بر عهده بگیرند.

کاهش قیمت نفت به زیر ۱۱۲ دلار

■ **فارس:** به دنبال گزارش وزارت کار آمریکا مبنی بر نرخ بیکاری ۹/۱ درصدی این کشور طی ماه آگوست قیمت جهانی نفت دوشنبه نیز کاهش یافت. به گزارش آسوشیتدپرس، قیمت هر بشکه نفت سبک آمریکا در معاملات روز دوشنبه با ۹۵ سنت کاهش به ۸۵/۵۵ دلار رسیده است. قیمت نفت روز جمعه نیز با ۲/۴۸ دلار کاهش به کمتر از ۸۶/۴۵ دلار رسیده بود. در بازار لندن نیز هر بشکه نفت برنت دریای شمال برای تحویل در ماه اکتبر با ۱/۱۷ دلار کاهش به کمتر از ۱۱۱/۷۸ دلار رسیده است. در عین حال ارزش دلار در این روز با افزایش مواجه شده و این امر کاهش قیمت نفت را تا حدودی جبران کرده است.

بهمنی در همایش بانکداری اسلامی:

ما فقط پول می‌دهیم، اشتغال به ما ربطی ندارد

عکس: مهدی حسنی، شرق

بهمنی:
- نقدینگی در پایان مردادماه سال جاری به ۳۰۵هزار میلیارد تومان افزایش یافت.
- نسبت منابع به مصارف به ۱۰۷/۴ درصد رسید.
- نرخ رشد سپرده‌ها در چهار ماهه نخست سال ۸۹ حدود ۹درصد بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال جاری به ۵/۴ درصد کاهش یافته است.
- نرخ سود سپرده‌های یک‌ساله را ۱۲/۵ درصد تعیین کردیم، زیرا پیش‌بینی نمی‌کردیم تورم افزایش یابد.

آیت‌الله موسوی‌بجنوردی:
- شورای پول و اعتبار مگر قیم مردم است؟
- قدرت خرید سپرده‌گذاران را حفظ کنید.
- خیال نکنید مردم چیزی نمی‌فهمند.
- قیمت‌ها لحظه به لحظه در بازار افزایش می‌یابند؛ به‌طوری که بازار همیشه در حال معجزه است.

آیت‌الله رضوانی :
- بانک‌ها بدهی‌گیرندگان تسهیلات را تسویه نمی‌کنند تا کل وثیقه را به نفع، تصاحب کنند.

شرق: بیست و دومین همایش بانکداری اسلامی در اولین ساعات صبح دیروز کلید خورد. وزیر اقتصاد با اینکه نخستین سخنران بود با تاخیر به همایش رسید و همین مساله باعث شد محمود بهمنی، رییس کل بانک مرکزی به عنوان اولین سخنران پشت تریبون قرار گیرد. بهمنی به اندازه ۲۰دقیقه‌ای که زمان داشت، حرف زد و از ارقام و اعدادی گفت که چندان برای اقتصاد خوشایند نبودند. برای نمونه او از نقدینگی گفت که تا پایان مرداد ماه سال‌جاری به بیش از ۳۰۵هزار میلیارد تومان رسیده که نسبت به مرداد سال۸۹ حدود ۲۱درصد و نسبت به پایان سال۸۹ حدود ۱۴درصد رشد دارد درحالی‌که این شاخص تا پایان اسفند ماه سال گذشته نزدیک به ۳۰۰هزار میلیارد تومان بود و جالب‌تر آنکه، حجم نقدینگی در زمان آغاز به کار دولت نهم یعنی در پایان شهریور سال۸۴ حدود ۷۸/۴هزار میلیارد تومان بود که با گذشت شش سال تقریبا چهار برابر شده است. نقدینگی در دولت‌های نهم و دهم به شدت افزایش یافت. محمود احمدی‌نژاد، رییس‌جمهوری برای حل مشکل بیکاری طرحی را به نام بنگاه‌های زودبازده در پیش گرفت که براساس آخرین آمار موجود حدود ۲۳هزار میلیارد تومان از منابع بانکی را بلعید. پس از نقدهای بسیاری که به این طرح وارد شد، بالاخره دولت پس از گذشت چهار سال دست از اجرای این طرح برداشت تا اینکه در دولت دهم ورق برگشت و این بار مسکن مهر در صدر فهرست سیاست‌های اقتصادی دولت قرار گرفت. در کنار شبکه بانکی، بانک مرکزی هم به یاری بانک‌ها و البته دولت آمد و با ایجاد خطوط اعتباری برای تامین مالی این پروژه‌ها گام برداشت. در نتیجه نقدینگی به این میزان افزایش یافت و در نتیجه تورم نیز شدیدا رشد کرد تا اینکه در پایان سال ۸۷ به ۲۵/۴درصد رسید. با این‌حال، رکود و بحران مالی جهانی به کمک بانک مرکزی آمد و تورم را کاهش داد؛ هر چند بهمنی کاهش تورم را از جمله موفقیت‌های خود می‌داند با این حال نباید نقش دولت در کاهش تورم در اواخر سال۸۸ و سال۸۹ را از یاد برد چرا که در سال۸۸ دولت انضباط مالی را بیش از پیش مد نظر قرار داد و همین نیز عامل کاهش تورم شد.

افت رشد سپرده‌ها در ۴ماهه نخست سال۹۰

افت رشد سپرده‌ها مطلب دیگری بود که بهمنی در لابه‌لای سخنان خود به آن اشاره کرد. نرخ رشد سپرده‌ها در چهار ماهه نخست سال ۸۹ حدود ۹درصد بوده درحالی‌که در مدت مشابه سال‌جاری به ۵/۴درصد کاهش یافته است. او با استناد بر همین آمار است که سودای طرح دوباره افزایش نرخ سود سپرده‌ها را در سر می‌پروراند تا به تلاطم بازارهای ارز و سکه که مدتی است به بزرگ‌ترین کابوس بانک مرکزی شده، پایان دهد. البته به نظر می‌رسد رسیدن به این خواسته چندان هم دور از ذهن نیست چرا که دو نفر از اعضای شورای پول و اعتبار که جزو محوری‌ترین اعضا نیز بودند یعنی جهرمی، وزیر کار دولت نهم و جهرمی شرافت، تئوریسین اصلی سیاست‌های اقتصادی دولت‌های نهم و دهم از عضویت در این شورا کنار گذاشته شده و به جای آنها افرادی جایگزین شده‌اند که به نظر می‌رسد همراهی بیشتری با بانک مرکزی خواهند داشت. بنابراین به نظر می‌رسد بهمنی در نیمه دوم سال ۹۰ موفق به افزایش نرخ سود شود.

نسبت منابع به مصارف ۱۰۷/۴درصد

رییس کل بانک مرکزی در ادامه به نسبت منابع به مصارف شبکه بانکی اشاره کرد که تا پایان تیر ماه سال‌جاری به ۱۰۷/۴درصد رسیده است. یعنی بر اساس آخرین آمار، بانک‌ها ۷/۴درصد بیش از منابع جذب شده تسهیلات پرداخت کرده‌اند که بی‌شک از منابع در اختیار بانک مرکزی تامین شده است. تا پیش از این‌که دولت شدیدا از طرح بنگاه‌های زودبازده حمایت می‌کرد، نسبت منابع به مصارف، به بیش از ۱۱۶درصد رسید.

اگر ۲/۵ میلیون شغل ایجاد نشد به ما مربوط نیست

در کنار این، بهمنی قصد دارد سیاستی را همسو با دولت دنبال کند تا از طریق تزریق منابع به میزان ۵۸هزار میلیارد تومان به ایجاد اشتغال مورد نظر دولت کمک کند. با این حال برای او مهم نیست که تزریق این حجم از منابع آیا به اشتغال مولد منجر می‌شود یا خیر؛ چراکه معتقد است ما منابع تزریق می‌کنیم و اگر ۲/۵ میلیون شغل ایجاد نشد به ما مربوط نیست.

بهمنی تورم مرداد را یک دهم‌درصد افزایش داد

وی با اشاره به جهش اولیه تورم با اجرای هدفمندی یارانه‌ها، اظهار امیدواری کرد، نرخ تورم به سمت کاهش حرکت کند. بهمنی اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها را آغازی برای اصلاح ساختار اقتصادی کشور برشمرد و گفت: در ابتدای اجرای این قانون، برخی‌ها تصور می‌کردند که تورم به ۶۰درصد برسد اما با اجرای دقیق و آرام و ملایم این برنامه، تورم در پایان مرداد به ۱۷/۳درصد رسیده است. تقریبا ۱۰روز قبل بود که بهمنی در گفت‌وگو با یکی از خبرگزاری‌ها اعلام کرد نرخ تورم مرداد ماه ۱۷/۲درصد است با این حال دیروز خود او تورم مرداد ماه را ۱۷/۳درصد اعلام کرد و معلوم هم نیست که دلیل این میزان افزایش چیست.

پیش‌بینی نمی‌کردیم تورم افزایشی باشد

پرونده نرخ سود بانکی با گذشت حدود شش ماه از سال۹۰ هنوز هم مفتوح است و گویا زمانی مختومه اعلام می‌شود که نرخ سود دوباره افزایش یابد. نرخ سود بانکی از اولین سال اجرای سیاست دستوری در این بخش همواره محل مناقشه دولتمردان با فعالان بانکی و اقتصاددانان بوده است. در این همایش نیز همه چیز آرام پیش می‌رفت تا اینکه آیت‌الله سیدمحمدموسوی بجنوردی پشت تریبون قرار گرفت و با اشاره به نرخ سود بانکی، تندترین انتقادات خود را متوجه اعضای شورای پول و اعتبار کرد. صدای «الله اکبر»های حضار نیز به عنوان تایید سخنان آیت‌الله در هوا پیچید.

مگر شما قیم مردمید؟

او اولین جملات خود را این‌گونه بر زبان جاری کرد: « در حال حاضر تورم بیش از ۱۷درصد است در حالی که به سپرده‌گذاران ۱۵درصد سود می‌دهید؛ یعنی نه تنها سودی به آنها پرداخت نمی‌کنید بلکه قدرت خرید سپرده‌گذاران را نیز حفظ نمی‌کنید. حداقل اگر سودی به سپرده‌گذاران پرداخت نمی‌کنید، قدرت خرید افراد با همان پول را در سال‌جاری حفظ کنید.» آیت‌الله موسوی بجنوردی این بار خطاب به اعضای شورای پول و اعتبار گفت: «هر تصمیمی که بگیرید باید براساس موازین اسلام و عدالت اجتماعی باشد. حال چگونه با تورم بیش از ۱۷درصد، نرخ سود سپرده‌ها را ۱۵درصد تعیین کرده‌اید. مگر شما قیم مردمید؟ دولت تنها پنج درصد منابع شبکه بانکی را تامین کرده در حالی که مابقی آن از محل وجوه مردم تامین شده است، بنابراین شما چنین حقی ندارید که یک طرفه تصمیم بگیرید.»

مردم خوب می‌فهمند

انتقادات تمامی نداشت چرا که آیت‌الله بجنوردی با گفتن این جمله که من آخوند متعصب نیستم، سخنان خود را رو به حضار این‌گونه ادامه داد: «باید کاری کنیم مردم با اشتیاق، وجوه خود را به شبکه بانکی بیاورند نه اینکه خیال کنیم مردم چیزی نمی‌فهمند اتفاقا خوب هم می‌فهمند. سپرده گذاران به دلیل اینکه نرخ سود پایین‌تر از تورم است وجوه خود را صرف فعالیت‌های کاذب و به کارگیری در بازارهای سکه و ارز می‌کنند در حالی که نظام بانکی افتخار می‌کند که به سپرده‌های یک‌ساله ۱۲درصد سود می‌دهد.»

آمار واقعی را اعلام کنید

نکته دومی که از سوی آیت‌الله موسوی بجنوردی عنوان شد به گرانی‌ها اشاره داشت. او بانک مرکزی را به اعلام آمار واقعی فرا خواند: «با مردم رو راست باشید و نرخ‌های واقعی را اعلام کنید. هر کسی که به بازار می‌رود؛ می‌بیند قیمت‌ها لحظه به لحظه در حال افزایش است. بازار از این حیث همیشه در حال معجزه است. ما باید کاری کنیم مردم خوش‌بین شوند. دولت جمهوری اسلامی باید دولت اسلام باشد.» همین انتقادات تبدیل به سوال یکی از خبرنگاران شد.

■ **دکتر بهمنی درخصوص اظهارات آیت‌الله بجنوردی درخصوص نرخ سود بانکی چه پاسخی دارید؟**

قانون مصوب مجلس تاکید دارد نرخ سود سپرده‌ها از میانگین نرخ تورم سال گذشته به اضافه پیش‌بینی تورم سال آینده تعیین شود. بهمن ماه سال گذشته که بسته را به شورای پول و اعتبار ارایه کردیم نرخ تورم کمتر از ۱۰درصد بود که در پایان سال به ۱۲/۴درصد رسید. شورای پول و اعتبار پیش‌بینی نمی‌کرد تورم در سال ۹۰ افزایشی باشد. بنابراین نرخ سود سپرده‌ها ۱۲/۵درصد در نظر گرفته شد. خرداد ماه متوجه شدیم که تورم روند افزایشی دارد و این اتفاق به دلیل اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها روشن بود. ما این افزایش را دیدیم و پیشنهاد افزایش نرخ سود سپرده‌ها را به شورای پول و اعتبار بردیم اما اعضای شورا به هر دلیلی تصور کردند که نرخ تورم بالا نمی‌رود. از آنجایی که تصمیم را خرد جمعی می‌گیرد ما نیز تابع نظرات آنان شدیم.»

ضد و نقیض‌های بهمنی

اواخر سال گذشته بود که بهمنی در مقام رییس کل بانک مرکزی، تورم حاصل از اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها را ۱۵درصد، علاوه بر تورم موجود پیش‌بینی کرد و این گفته، به تیتر بسیاری از روزنامه تبدیل شد اما با آنکه بیش از چند ماه از پیش‌بینی بهمنی از تورم هدفمندی یارانه‌ها که افزایشی هم بود، نمی‌گذرد با این حال در جمع خبرنگاران، خبر از عدم پیش‌بینی نرخ تورم در سال ۹۰ داد. اما واقعیت این است که از سال۸۵ که برای اولین بار نرخ سود به صورت دستوری کاهش یافت روسای کل بانک مرکزی مجریان این کاهش بودند و بهمنی نیز از این قاعده مستثنا نیست و نرخ سود پیشنهادی بانک مرکزی به شورای پول و اعتبار برای سال ۹۰ تاییدی بر این مدعاست. این نهاد نرخ سود سپرده‌های یک‌ساله تا پنج ساله را مانند سال۸۹ بین ۱۴ تا ۱۷درصد تعیین کرد که باز هم در مقایسه با تورم مرداد ماه ۱۷/۳درصد کمتر است.

بانک‌ها وثایق را به موقع بفروشند

آیت‌الله بجنوردی تنها منتقد عملکرد نظام بانکی نبود. آیت‌الله غلامرضا رضوانی، عضو فقهای شورای نگهبان از نحوه عملکرد بانک‌ها درخصوص وثایق انتقاد کرد: «بانک‌ها به ازای دریافت وثیقه به متقاضیان، تسهیلات می‌دهند. زمانی که دریافت‌کنندگان تسهیلات نمی‌توانند اقساط خود را پرداخت کنند بانک‌ها اقدام به تسویه حساب و دریافت طلب‌شان نمی‌کنند و منتظر می‌شوند تا وثیقه تمام مبلغ وام به اضافه سود را بپوشاند و تازه آن زمان است که اقدام به فروش وثایق می‌کنند در حالی که اگر در اولین اقساط عقب افتاده این کار را بکنند با فروش وثیقه می‌توانند هم وجوه خود را بازپس گیرند و هم مابقی آن را به وام گیرنده مسترد کنند. این اقدام خلاف شرع است که باید اصلاح شود.»

معاون امور آب وزیر نیرو در گفت‌وگو با «شرق» اعلام کرد

نگرانی از بارش باران نمک در ارومیه

رضا زندی: «کاش بحث دریاچه ارومیه را هم در سخنرانی‌ام مطرح کرده بودم.» این را معاون اول رییس‌جمهور می‌گوید. هنگامی که مراسم افتتاحیه هفتمین نمایشگاه آب را ترک می‌کند. زمانی که «شرق» از او می‌خواهد تا درباره اقدامات دولت درخصوص خشک شدن دریاچه ارومیه توضیح دهد. معاون اول رییس‌جمهور، قائم‌مقام وزیر نیرو و معاون آب این وزارتخانه در مراسم افتتاحیه از موفقیت‌های بخش آب کشور صحبت کردند اما در مورد مهم‌ترین بحث آبی این روزهای کشور سخنی نگفتند! «شرق» از رحیمی وقتی سالن را ترک می‌کند می‌پرسد:

■ **آقای رحیمی، وضعیت دریاچه ارومیه هیچ خوب نیست. دولت برای رفع مشکل خشکی دریاچه چه تدبیری مدنظر دارد؟ ریشه این مشکل را در کجا می‌دانید؟**

«ما جلسات متعددی برای دریاچه ارومیه گذاشته‌ایم. کاهش باران و برداشت آب به وسیله کشاورزان به دریاچه آسیب رسانده است. ما برای برداشت آب از منابع دیگر و تزریق آن به دریاچه ارومیه جلسات متعددی برگزار کرده‌ایم. امسال دو جلسه هم با استانداران آذربایجان‌غربی و شرقی با حضور وزیر نیرو برگزار شده است.»

معاون اول رییس‌جمهور درباره موضوعات مورد توجه جلسه ویژه دریاچه ارومیه افزود: «در این جلسه مطرح شد که از حقابی که از رودخانه ارس داریم برداشت کنیم و آن را به دشت‌های کشاورزی آذربایجان‌غربی و شرقی انتقال دهیم و مازاد آن را حداقل در شش ماه از سال به دریاچه ارومیه منتقل کنیم.» خشکی دریاچه ارومیه و تاثیرات آن بر محیط‌زیست و زیست طبیعت موضوعی نیست که بتوان از کنار آن کم‌اهمیت گذشت. خشکی دریاچه ارومیه چنان بااهمیت است که زیست انسان‌ها را هم تحت‌تاثیر قرار می‌دهد.

انتقال آب از ارس به ارومیه

برخی از کارشناسان احتمال بارش باران نمک در شهرهای همجوار دریاچه ارومیه را از آسیب‌های خشک شدن دریاچه می‌دانند؛ موضوعی که به دور از مباحث سیاسی باید برای آن تدبیر کارشناسی داشت. «شرق» از محمدرضا عطارزاده، معاون وزیر نیرو در امور آب می‌پرسد:

■ **آقای عطارزاده، برخی نگران احتمال بارش باران نمک به عنوان یکی از آسیب‌های خشک شدن دریاچه ارومیه هستند. آیا جنابعالی آن را تایید می‌کنید؟**

«این یک نگرانی درازمدت است. اما ما هم طرح و برنامه‌هایی داریم که با مشارکت دستگاه‌های ذی‌ربط به صورت یک طرح بلندمدت، عملیاتی خواهد شد.»

■ **برنامه‌های بلندمدت شما برای مهار خشکی دریاچه ارومیه چیست؟**

«باز کردن مسیر رودخانه‌ها که آب بیشتری به دریاچه بریزد. بارور کردن ابرها و انتقال آب از حوزه ارس از برنامه‌های ما برای دریاچه ارومیه است اما چشم امیدمان به رحمت الهی است.»

■ **منظورتان از نگرانی درازمدت درخصوص احتمال بارش باران نمک چیست؟ یعنی چه‌وقت ممکن است باران نمک بیاید؟**

بستگی به رطوبت هوا، استحکام نمک و خیلی چیزها دارد. این موضوع تهدید خیلی جدی برای کوتاه‌مدت نیست. تیم کارشناسی درباره میزان نمک و وضعیت ورودی آب‌ها کار می‌کند. حتی مدیر آب ما وارد مباحث ریز شده است. الان افشا شده که در گذشته هم، چنین خشکی‌ای را در دریاچه ارومیه تجربه کرده بودیم.

■ **این گذشته که می‌گویید مربوط به چه دوره‌ای است؟**

به سالیان قبل بازمی‌گردد. سال‌های آماری نشان می‌دهد که خشکسالی قبلا اتفاق افتاده است.

■ **افکار عمومی درباره خشکی دریاچه ارومیه و علل آن سوال دارد. آیا بنا ندارید این سوالات را پاسخ دهید؟**

همین الان داریم این کار را انجام می‌دهیم. رسانه‌ها نمایندگان افکار عمومی هستند. خشکی دریاچه ارومیه ۷۰درصد مربوط به خشکسالی است.

عطارزاده تاکید کرد که نمی‌توان در کوتاه‌مدت علاج‌بخش سریعی برای دریاچه ارومیه در سطح وسیع داشت.

دو نفر، یکجا، دو آمار متفاوت

ذبیحی که روزگاری به دلیل محصولی در وزارت رفاه و تامین اجتماعی از مدیرعاملی سازمان تامین اجتماعی کشور کنار آمده بود، حالا عالی‌ترین مقام وزارت نیرو در هفتمین نمایشگاه آب را برعهده دارد. وقتی وزیر نیرو به همراه رییس‌جمهور در تاجیکستان باشد تا سد و نیروگاه سنگ توده را افتتاح کند «شرق» از قائم‌مقام نامجو می‌پرسد:

■ **آقای ذبیحی، کارشناسان معتقدند دلایل خشکی دریاچه ارومیه به دلیل سدسازی‌ها و برداشت‌های غیرکارشناسی از منابع آب منطقه بوده است. نظر شما چیست؟**

«۹۷درصد مشکل دریاچه ارومیه به دلیل کاهش نزولات آسمانی است.» هنگام صحبت با قائم‌مقام وزیر نیرو، مدیرکل روابط عمومی وزارتخانه آمار متفاوتی از آنچه عطارزاده و ذبیحی اعلام کرده‌اند، می‌دهد: «۵۵درصد مشکل دریاچه ارومیه به‌دلیل خشکسالی است. پنج درصد به‌دلیل سدهای ماست و بقیه‌اش هم به‌دلیل افزایش سطح زیرکشت کشاورزان است.»

علیزاده از گزارشی که دلایل خشکسالی دریاچه ارومیه را تدوین کرده خبر می‌دهد. راستی دلایل درست خشکسالی دریاچه ارومیه کدامند؟! این مشکل چگونه و چه وقت حل خواهد شد؟ سازمان‌ملل آب را جزو مفاد حقوق‌بشر اعلام کرده است.

باید پساب‌ها به سرعت قابل استفاده شوند

معاون امور آب وزیر نیرو در سخنرانی افتتاحیه هفتمین نمایشگاه بین‌المللی آب از لزوم استفاده از پساب‌ها سخن می‌گوید: «باید به سرعت تمام پساب‌ها قابل استفاده و بهره‌برداری شود.» وی پوشش جمعیتی آب شهری را در سراسر کشور، دو درصد بالاتر از متوسط جهانی اعلام می‌کند: «البته فاصله‌هایی هم با کشورهای توسعه‌یافته داریم.»

به گفته عطارزاده ۷۸درصد مردم در روستاها به شبکه آب دسترسی دارند. عطارزاده ابراز امیدواری کرد طرح آبرسانی غدیر به استان خوزستان تا پایان سال افتتاح می‌شود: «درحال‌حاضر آبادان و خرمشهر از این آب استفاده می‌کنند.» وی همچنین از اتمام پروژه انتقال آب قم‌رود به استان‌های مرکزی، قم و بخش‌هایی از اصفهان تا پایان سال آینده خبر داد: «صد تصفیه‌خانه آب و ۲۰۰ تصفیه‌خانه فاضلاب هم در دست ساخت داریم.» معاون وزیر نیرو در امور آب از صدور خدمات فنی به ۲۰ کشور خبر داد: «در حال‌حاضر یک میلیارد دلار صادرات خدمات فنی داریم و امیدواریم این رقم را به ۱۰میلیارد دلار برسانیم.» همچنین عطارزاده از بهره‌برداری ۱۴ سد تا پایان سال خبر داد.

قول رحیمی به وزارت نیرو

مهم‌ترین نکته سخنرانی معاون اول رییس‌جمهور در مراسم افتتاحیه نمایشگاه آب جملات پایانی‌اش بود: «دولت وظیفه خود می‌داند که وزارت نیرو را از صندوق توسعه ملی بهره‌مند کند.» بدهکاری وزارت نیرو به پیمانکاران، چه در حوزه آب و چه در بخش برق، پروژه‌های عمرانی را تحت‌فشار قرارداده است. اما محمدرضا رحیمی در ابتدای سخنانش گفت: «کشور ما به لحاظ منابع آبی در موقعیتی قرار دارد که هرگونه غفلت از آن زیان‌های سنگینی در بر خواهد داشت.» وی تدوین اسناد بالادستی آب، تدوین چشم‌انداز توسعه بخش آب تا افق ۱۴۰۲، ایجاد ظرفیت‌های مناسب ذخیره از طریق سدسازی به میزان ۴۱/۶ میلیارد مترمکعب و تکمیل و آبگیری ۱۲میلیارد مترمکعب، ظرفیت جدید ذخیره آب را از جمله اقدامات ارزشمند کشور در بخش آب دانست.

افزایش ۱۴ درصدی قیمت آب - تکذیب می‌کنم

دیروز درحالی که «مهر» از توافق وزرای نیرو و اقتصاد برای گران‌کردن ۱۴ درصدی قیمت آب خبر داده بود، «فارس» از قول وزیر اقتصاد این خبر را تکذیب کرد: «هیچ بحثی درباره افزایش قیمت آب مطرح نشده و چنین توافقی نداشتیم.» این را وزیر اقتصاد گفته است. این درحالی است که پیش از آن، وزیر نیرو پیشنهاد افزایش ۲۰درصدی قیمت آب را مطرح کرده بود. به گفته قائم‌مقام وزیر نیرو، ۲۵ میلیارد مترمکعب به ظرفیت ذخایر آب در کشور در شش سال گذشته اضافه شده است.

خبر

قطار به شیراز نرسید!

■ **ایسنا:** با وجود وعده‌های داده شده در خصوص افتتاح ایستگاه و باقی‌مانده مسیر قطار شیراز - اصفهان در هفته دولت امسال از سوی مسوولان مختلف استان فارس، باز هم وعده‌ها بی‌سرانجام ماند. تحقق پیدا نکردن وعده مسوولان در خصوص اتمام پروژه قطار شیراز- اصفهان از سوی نمایندگان مردم در مجلس، از سوی استاندار و نیز توسط مدیرکل راه و ترابری فارس، تاکنون هیچ واکنشی از سوی رسانه‌ها نداشته است. عبدالله حسینی، معاون پیشین هماهنگی امور عمرانی استانداری فارس، در تاریخ ۲۳ مرداد به رسانه‌ها اعلام کرده بود که قطار شیراز- اصفهان جزو پروژه‌هایی است که در هفته دولت سال ۹۰ نهایی خواهد شد. وی در آن زمان، اعلام کرده بود باقی‌مانده مسیر راه‌آهن و ایستگاه قطار شیراز در ایام هفته دولت با حضور مسوولان کشوری و استانی افتتاح خواهد شد. وی در آن روز اعلام کرد که «حسین صادق‌عابدین»، استاندار جدید فارس از مسوولان پروژه خواسته است هر سه روز یک‌بار گزارشی از روند اجرای آن به وی ارایه دهند. حسینی، مشکل اصلی در مسیر ورودی خط آهن به صدرا را اینچنین بیان کرده بود: مشکل در ساخت پل، عمده مساله‌ای بود که در مسیر راه‌آهن در شهر صدرا وجود داشت که با تلاش‌های مسوولان این پروژه در حال تکمیل شدن است. معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری فارس با بیان اینکه ساخت راه‌آهن شیراز- اصفهان از لحاظ فیزیکی پیشرفت بسیار خوبی داشته است، خاطرنشان کرده بود: در هفته دولت، ایستگاه راه‌آهن شیراز – اصفهان در شهر شیراز و مسیر باقی‌مانده از این پروژه افتتاح خواهد شد. براساس این گزارش بعد از اعلام زمان توسط معاون پیشین استانداری فارس، وزیر راه و شهرسازی نیز در حاشیه بازدید از ایستگاه قطار شیراز در جمع خبرنگاران با اقرار به این‌که افتتاح این پروژه قبل از تکمیل آن اشتباه بوده است، هفته دولت سال ۹۰ را زمان اتمام و کامل شدن پروژه اعلام کرده بود. «علی نیکزاد» گفته بود: استفاده کامل از خط آهن شیراز به اصفهان از درخواست‌های مردم استان فارس است که در این راستا تمامی تلاش‌های لازم صورت گرفته است؛ قرار است این ایستگاه در هفته دولت افتتاح شود. وی ادامه داد: تمام خط، مورد بازدید و تایید قرار گرفته و ساخت هفت کیلومتر باقی‌مانده از این مسیر که به دلیل برخی از مسایل اجرایی نشده بود، در حال انجام است؛ در حال حاضر کار ساخت و نصب پل‌های این هفت کیلومتر انجام می‌شود. وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه اکثر کارهای ساخت و راه‌اندازی ایستگاه شیراز به اتمام رسیده است، گفت: کارهای سازه‌ای و نازک‌کاری این ساختمان به پایان رسیده و از سویی محل استقرار قطار در ایستگاه نیز در حال تکمیل شدن است. نیکزاد یادآور شد: هر چند که افتتاح نیمه تمام این خط اشتباه بود اما در تلاشیم هرچه سریع‌تر خط را برای سرویس‌دهی کامل به مردم استان آماده کنیم. البته حسین فدایی، مدیرکل راه و ترابری استان فارس نیز در این خصوص گفته بود: با صرف تلاشی شبانه‌روزی و متمرکز کردن اعتبارات و نیروی انسانی و تجهیزات، کوشش می‌کنیم راه‌آهن شیراز- اصفهان در هفته دولت رسما افتتاح شود. وی نیز در جمع خبرنگاران با اشاره به بازدید معاون وزیر راه و شهرسازی از این پروژه، عنوان کرده بود: هم‌اینک پیمانکار پروژه به صورت سه شیفت در حال کار است. فدایی با بیان اینکه ساخت ایستگاه قطار در شهر صدرا به اتمام رسیده است، گفت: کار تکمیل هفت کیلومتر باقی‌مانده مسیر و پل واقع در صدرا نیز مراحل پایانی را طی می‌کند و امیدوار هستیم در یکی از روزهای هفته دولت با حضور مسوولان ارشد دولتی، رسما بهره‌برداری کامل از این مسیر اعلام شود. به گزارش ایسنا، این سومین بار پس از افتتاح رسمی این پروژه در سال ۸۷ است که مسوولان وعده تکمیل و افتتاح آن را به مردم می‌دهند اما وعده آنان به‌علتی، عملیاتی نمی‌شود. ظرف سه‌سال گذشته، در ایام مختلف سال، چه در هفته دولت و چه در ایام دهه فجر، مسوولان فارس، تاریخی را برای تکمیل و افتتاح کامل راه‌آهن شیراز- اصفهان اعلام کرده‌اند، روندی که با آمدن استاندار جدید فارس همچنان ادامه دارد؛ وعده‌های بی‌سرانجامی که موجب بی‌اعتنایی مردم شده است؛ زمانی که خبرنگار ایسنا از شهروندان در این خصوص سوال کرد، اغلب بی‌تفاوت گذشتند و پاسخی ندادند و برخی نیز با لبخندی از مزاح بودن این وعده‌ها گفتند و برخی دیگر با ناراحتی از ا